

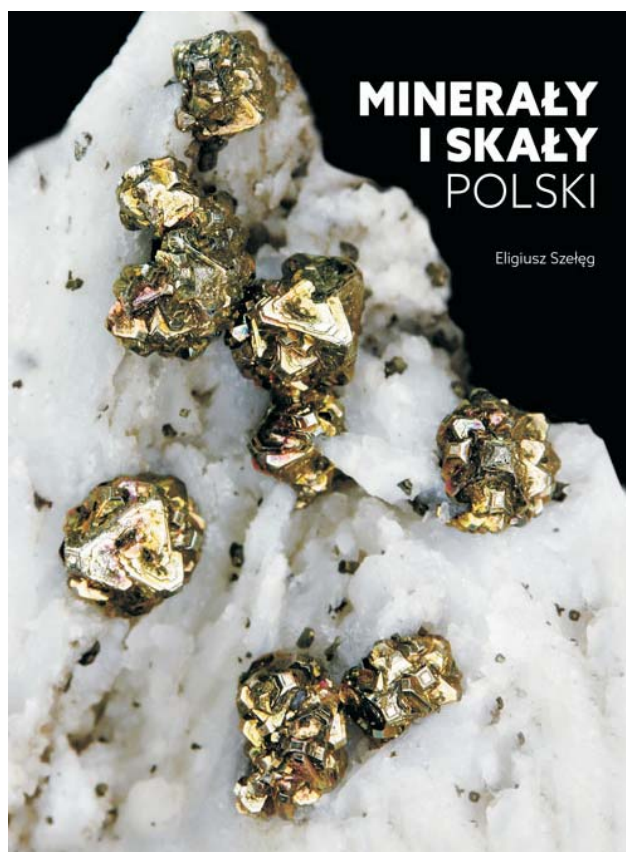
E. SZEŁĘG – Minerale i skały Polski. Multico Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2023, 398 str., 505 fot., aneks, skorowidz.

Atlas *Minerale i skały Polski*, wydany w październiku 2023 r., zawiera opisy 190 minerałów i 45 skał występujących na terenie naszego kraju oraz klucz do oznaczania minerałów. Autorem atlasu jest Eligiusz Szełęg – mineralog z Instytutu Nauk o Ziemi Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, kolekcjoner i współodkrywca 7 minerałów, ekspert bazy internetowej mindat.org i autor m.in. dwuczęściowego *Atlasu minerałów i skał* wydanego w 2010 r. Zainteresowania naukowe autora obejmują także topomineralogię i geochemię pegmatytów granitowych, REE oraz złoża rud.

W atlasie *Minerale i skały Polski* Eligiusz Szełęg szczegółowo scharakteryzował najpopularniejsze minerały należące do wszystkich wydzielanych wśród nich grup, począwszy od pierwiastków rodzimych, przez siarczki, halogenki, tlenki i wodorotlenki, węglany, borany, siarczany, fosforany arseniany i wanadany, molibdeniany, wolframiany i krzemiany, kończąc na związkach organicznych reprezentowanych przez bursztyn. Wiedza o tych wybranych rodzimych minerałach została w atlasie tak usystematyzowana, że umożliwia Czytelnikowi ich identyfikację. Tekst jest ilustrowany 505 zdjęciami okazów pochodzących z prywatnej kolekcji autora i przez niego wykonanymi.

Encyklopedyczne opisy minerałów zawierają ich nazwy oficjalne oraz polskie nazwy zwyczajowe wraz z odniesieniami do etymologii, wzory chemiczne, a także wyjaśnienia genezy i właściwości fizycznych, umożliwiające ich rozpoznanie. Ponadto wymieniono w nich minerały towarzyszące, znane lokalizacje występowania oraz przykłady zastosowania, np. w jubilerstwie czy przemyśle.

Przegląd krajowych skał jest na tyle obszerny, że posługując się nim można bez trudu rozpoznać większość skał magmowych, metamorficznych i osadowych występujących w Polsce. W hasłowych opisach skał ujęto informacje o ich składzie mineralnym, barwach minerałów skałotwórczych i wymieniono nazwiska badaczy, którzy je odkryli, a w przypadku skał magmowych wskazano przynależność do grupy skał pokrewnych, np. takich jak andezytoidy, bazaltoidy, ryolitoidy itp. Określono także cechy zewnętrzne skał, ich budowę wewnętrzną, genezę, występowanie i zastosowanie.

Wskazanie lokalizacji wystąpień opisanych w atlasie minerałów i skał na terenie naszego kraju sprawia, że Czytelnicy zainteresowani pozyskaniem okazów mogą zaplanować wyprawę w teren w celu ich znalezienia. W ten sposób, wędrując po naszym kraju z trzymanym przy boku atlasem *Minerale i skały Polski* oraz z podstawowymi narzędziami do rozpoznawania cech minerałów, takich jak twardość, barwa, rysa itp., można samodzielnie zebrać własną kolekcję skał i minerałów. Z pewnością ułatwi to przejrzysty układ haseł, bardzo przydatny na etapie rozpoznawania minerałów czy skał.

Atlas *Minerale i skały Polski* z pewnością przyda się początkującym kolekcjonerom skał i minerałów, jak też bardziej zaawansowanym sympatykom mineralogii czy wreszcie studentom geologii.

Klara Górka